

Datum

Dnr

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
20220126	1,0	Anders Hallengren	Skapat dokument

Restaureringsplan för N2000-området Nedraryd SE0420269 inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19 NAT/SE000172

Summary

This document provide a brief overview of the measures that will take place in the LIFE RestoRED project at the N2000 site Nedraryd. Location of different actions can be seen in the maps in the end of this document.

Om Projektet

Projektet LIFE RestoRED arbetar med att restaurera skötselkrävande naturtyper, mestadels betesmarker och slåtterängar. Arbetet utförs inom N2000-områden under åren 2021 till 2027. Naturtyperna som restaureras finns med på den rödlista för naturtyper som EU tagit fram. Arbetet som omfattas av den här restaureringsplanen utförs av Länsstyrelsen i Skåne. Läs mer om projektet på webbplatsen <https://www.liferestored.se/>.

Uppgifter om området

Natura 2000-område: SE0420269, Nedraryd.

Naturreseptat: Nedraryd

Län: Skåne

Kommun: Osby

Förvaltare/kontaktperson på Länsstyrelsen: Anders Hallengren

Koordinater för restaureringområde: 6252519,84/ 452629,22

Beskrivning av objektet

Naturreseptatet Nedraryd ligger utmed Rönnebodaån, väster om Lönsboda i Osby kommun. Reservatet utgörs av gammal kulturmark med inslag av betad skog, hedar, frika gräsmarker små åkerlappar och mader. Delar av området är stadd i igenväxning på grund av avsaknad av bete de senaste åren. Området domineras av naturtypen 9070, trädklädd betesmark, med förekomst av ek och bok. Andra inslag är asp, lönn, lind, tall och hassel. Tack vare att marken skötts med gamla metoder finns det rikligt med hamlade träd inom reservatet.

Syfte och mål med åtgärderna i projektet

I projektet ska 1,4 hektarslåttermark av naturtypen 6410, 0,9 hektar betesmark av naturtypen 4010, 0,5 hektar betesmark av naturtypen 4030, 0,5 hektar betesmark av naturtypen 6230 samt betesmark av naturtypen 9070 restaureras och få en mer gynnsam bevarandestatus. Därutöver ska 0,3 hektar betesmark som idag inte är naturtypsklassat restaureras med slutmålet att denna areal ska kunna klassas som naturtypen 4030.

Sedan tidigare har stängsel och genomgångar byggts för att underlätta betesdriften och även underlätta för det rörliga friluftslivet. Framtida skötsel av området ska säkras genom att betesavtal tecknas med en djurhållare, så att marken kan betas årligen med företrädesvis nötkreatur. Markerna har inte riktigt passat in i miljöstödsystemet så den löpande skötseln efter projektets slut kan behöva stöttas upp med skötselmedel.

Vid projektets slut ska en led ha anlagts genom reservatet som ska visa besökarna de olika naturtyperna och kulturlämningar som finns inom reservatet.

Allmänheten och sakägare ska ha fått kunskap om projektet genom skyltning om projektet och de åtgärder som genomförts.

Ekosystemtjänsterna död ved och pollinering kommer att gynnas i området genom till exempel hamling, friställande av blommande och bärande buskar och träd och återupptagen slåtter utmed Rönnebodaån

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Naturtypskod	Natura 2000 naturtyp (namn)	Areal (ha) i ansökan	Ny areal (ha)
4010	Fukthed med klockljung	0,9	
4030	Torra hedar	0,5	
6230	Artrika stagg-grässmarker på sili-katsubstrat	0,5	
6410	Fuktängar	1,4	
9070	Trädklädda betesmarker	0,2	
	Mark som kan övergå i torra hedar	0,3	

Åtgärder som är aktuella i N2000-området Nedraryd

Tabell 2 Planerad omfattning

Action	Namn	Längd (m)	Area (ha)	Antal	Nytt värde
C1.1	Röjning och avverkning		8,3		
C1.3	Restaurerings slåtter		2,1		
C1.5	Stubbfräsning		1,4		
C3.4	Frihuggning			5	
C3.5	Hamling			10	
D1	Fotodokumentation				
D5.2	Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare				
D5.2.1	Uppföljning pollinerare				
D5.2.2	Uppföljning av nektarkälla				
D5.3	Planering och utvärdering av skapande av död ved				
E1.1	Obligatorisk projektskylt			1	
E1.2	Temaskylt			1	
E1.4.1	Stig, led	2110			

Beskrivning av åtgärderna

Action A1.1 Revidering skötselplan

Möjlig tidsperiod: 2022-01-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022

Beskrivning: En översiktlig restaureringsplan tas fram under vintern 2022 inför åtgärder senare i projektet.

Action C1.1 Røjning och avverkning

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: Restaurering 2023, underhållsrøjning 2024-2025.

Beskrivning: Restaurering genomförs i form av frihuggning av gamla träd och efterträdare samt i igenväxta betesmarksytor. Gläntor skapas och utvidgas, bryn ska göras flikiga och blommande buskar friställas. Efter restaureringen ska området vara varierat med en mosaik av gläntor, mer öppna områden och mer slutna partier. Både gamla och yngre träd ska vara friställda så de har förutsättningar att behålla och utveckla spärrgreniga kronor. Underhållsrøjning kommer att genomföras under två säsonger på hela ytan som restaurerats.

Action C1.2 Restaureringsbete

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2027-08-31

Genomförs: 2023-2025

Beskrivning: Åtgärden innebär ersättning till djurhållare för bete, som i kombination med underhållsrøjning ska hålla efter uppslag av sly som brukar komma efter restaurering på grund av röjgödsling och ökat ljusinsläpp. Det långsiktiga målet att bete ska upprätthålla landskapets öppenhet efter restaureringen.

Action C1.3 Restaureringsslätter

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2027-08-31

Genomförs: 2024-2025

Beskrivning: Utmed Rönnebodaån kommer maden att restaureras genomrøjning och avverkning av björk och salix. Efter att røjningarna genomförts kommer maden att under de två första åren restaureringsslås för att därefter hävdas kontinuerligt med ordinarie slätter.

Action C1.5 Stubbfräsning

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023

Beskrivning: Efter røjningar kommer stubbar från träd och salix att fräs för ett restaureringsslätter ska vara möjlig.

Action C3.4 Frihuggning

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs:

Beskrivning:

Action C3.5 Hamling

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs:

Beskrivning:

Action D1. Fotopunkter

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023

Beskrivning: För att dokumentera effekten av restaureringsåtgärderna kommer foton att tas på strategiska platser före restaureringsåtgärder och efter genomförda åtgärder.

Fotodokumentation sker också under genomförandet av projektet och publiceras som en enkel rapport på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/>.

Action D2.1 Utvärdering av bevarandestatus för naturtyper

Möjlig tidsperiod: 2026-03-01 till 2027-02-28

Genomförs: 2026

Beskrivning: Efter genomförd restaurering ska en bedömning göras om statusen för de naturtyper som restaurerats har förbättrats. Bedömningen sker genom observationer på plats och kan genomföras av den som ansvarat för restaureringen, eller en särskild inventerare. Data från genomförda inventeringar av arter och naturtyper används också som underlag för bedömningen. Bedömningen kommer slutligen att registreras i Naturvårdsverkets databas NNK.

Action D5.2 Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-2024

Beskrivning: I samband med restaureringsåtgärder inom action C.1 kommer särskild hänsyn tas till pollinerarnas framtida miljö. Vid restaureringen kommer bryn att göras flikiga och blommande buskar att friställas. Gläntor skapas för att skapa varma rum inom området. För planeringen pollinerarnas miljö har projektets receptsamling för möjliga åtgärder använts och efter genomförd restaurering kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Resultaten kommer publiceras på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/> och Länsstyrelsens webbplats <https://www.lansstyrelsen.se/skane>.

Action D5.3 Planering och utvärdering av skapande av död ved.

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023

Beskrivning: I samband med avverkning av träd inom action C.1 kommer död ved att skapas. Flera faunadepåer kommer skapas av nedtaget virke, i första hand används de grövsta stammarna. Flera högstubbar kommer skapas och träd kommer att ringbarkas. För planeringen av vilken död ved som ska skapas har projektets checklista använts och efter genomförd avverkning kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Action E1.1 Obligatorisk projektskylt

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023

Beskrivning: En skylt som beskriver projektets arbete kommer att sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

Action E1.4.1 Stig, led

Möjlig tidsperiod: 2022-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2024-2025

Beskrivning: En vandringsled kommer att anläggas för att öka tillgängligheten i området och visa upp de naturvärden som projektet skapar.

Ledens sträckning blir genom hela reservatet och passera intressanta kulturstrukturer från en typisk nordskånsk gård samt de områden som resturereas inom detta projekt. Särskilda anpassningar för funktionsvariationer kommer att göras genom att spång kommer att byggas i de blötare pertierna.

Kartor

Bild 1 Översiktskarta, N2000-området Nedraryd

LIFE19 NAT/SE/000172

Name of the picture: Overview Nedraryd

Overview map of Natura 2000 site
Site: SE0420269 Nedraryd
Natura 2000 status: SAC

© Länsstyrelsen © National Land Survey

Bild 2 Detaljkarta, åtgärder som genomförs i projektet

LIFE-programmet

Den här restaureringsplanen har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program. Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt. Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>